

Sivistystoimiala

Vastuhenkilöt:

Sivistysjohtaja
Varhaiskasvatusjohtaja
Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja
Opetuspäällikkö
Nuorisopalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus

Sivistystoimiala keskittyy omassa palvelutuotannossa lakisääteisten palvelujen järjestämiseen sekä toimii yksityisten ja kolmannen sektorin palvelutuottajien kumppanina.

Toimiala tuottaa kuntalaisille henkistä kasvua ja palveluja varhaiskasvatukseen, koulutukseen, kirjaston ja kulttuurin sekä nuorisotyön palvelualueilla. Palvelut tuotetaan lähialueilla tai keskitetysti. Omaa palvelutuotantoa täydennetään tarvittaessa yksityisillä ostopalveluilla

TOIMINNAN MUUTOKSET VUONNA 2024 JA PERUSTELUT MUUTOKSILLE

Sivistystoimiala

Koko toimiala joutuu vastaamaan merkittävään haasteeseen talousarvion 2024 laadinnassa. Kesäkuussa 2023 hyväksytyssä TA24 raamissa ei ole huomioitu tiettyjä olennaisia talouden- ja toiminnan muutostarpeita (+572 T€), eikä etenkin merkittävästi alun perin arvioitua enemmän kohonneita henkilöstökustannuksia. Sivistystoimialan syyskuun 2023 aikana tarkistetut palkkabudjettilaskelmat osoittavat, että TA23 verrattuna henkilöstökulut noudevat n. 1,2 M€. Sisäiset vuokrat, ateriamaksut yms. sisäiset veloitukset ovat nouseet vuodelle 2024 raamin hyväksymisen jälkeen yhteensä n. 1,7M€.

Toimialan talouarviota valmisteltiin aluperin kesäkuussa saadun raamin ja ohjeistuksen mukaan. Ulkoihin kuluihin oli jo syyskuussa löydetty säästöjä annettun 2% vaatimuksen sijasta noin 6,5 % edestä. Henkilöstö- ja sisäisiin kuluihin ei ohjeistuksen mukaan tarvinnut kohdistaa säästötoimia. On täysin selvää, että toimialan toimintakuluja ei pystytä vähentämään kertateholla esim 2,5 M€. Talousarvioesitys sisältää kuitenkin merkittäviä säästötoimia, joiden yhteenlaskettu arvioitu säästövaikutus on yli miljoona euroa vuodelle 2024. Toimenpiteet esitellään tarkemmin alla tulosaluekohtaisissa osioissa. Ne tulevat toteutuessaan kohdistumaan kipeästi moniin palveluihin, mutta pystymme kuitenkin vielä pitämään keskeisimpien toimintojemme laadun ja resurssoinnin kohtuullisella tasolla.

Sivistystoimialan ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ovat yhteensä n. 2,8 M€. Toimintatuotot vähenevät edelliseen talousarvioon verrattuna n. 467 T€. Toimialan ulkoiset ja sisäiset toimintakulut yhteensä ovat 37,4 M€. Lisäystä toimintakuluissa edelliseen talousarvioon on 2,2 M€. Henkilöstökulut ovat nouseet 745 T€ verrattuna edelliseen talousarvioon, mutta leasingkustannusten ja kuljetuskustannusten nousu sekä varhaiskasvatuksen kuntalaisen nostaminen aiheuttavat talousarvioon n.526 T€ lisää kuluja. Sisäisten vuokrien, aterioiden, siivouspalveluiden ja opetuspalveluiden lisäys on yhteensä n. 1,7 M€. Ulkoisista toimintakuluista on koko toimialalla säästetty 522 000 euroa (6,5 %).

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatusmaksuista kertyvä tuotto on lakimuutoksen vuoksi pysyvästi alentunut ja talousarviossa maksutuottoja arvioidaan saatavan 252 000€ vähemmän verrattuna edellisvuoteen. Kaupunki saa asiakasmaksutuottojen menetyksestä kompensatiota yhteisöverojen kautta mutta tämä ei näy toimialan tulokertymässä.

Yksityisten päiväkotien toimintaedellytyksiä parannetaan korottamalla palvelusetelin arvoa. Kustannuslisäys on 200 000 €. 6-vuotiaasta lapsesta yksityiselle päiväkodille maksetusta kuntalisästä luovutaan ja esiopetusta annetaan 1.8.2024 lukien kunnallisissa esiopetusryhmissä. Säästöä on arvioitu saatavan n. 25 000 €. Talousarvio on laadittu siten, että päiväkoti Lilliputista luovutaan 1.8.2024 alkaen. Säästönä on huomioitu 252 000 €. Virenojan erilliselle esiopetusryhmälle ei ole tarvetta lukuvuonna 2024-2025. Perusteena ovat toimintaan heikoimmin sopivista tiloista

luopuminen, alentuneet lapsimäärät ja talouden sekä toiminnan tehostaminen. Päiväkotiverkon tiivistyessä voidaan kesken vuoden tulevien hakemuksien osalta joutua tarjoamaan paikkaa muualta kuin huoltajan ensisijaisesti toivomasta paikasta.

Avoimen varhaiskasvatuksen Kimpan palvelua supistetaan siten, että toimintaa on vain osaviikkoisesti. Säästönä on huomioitu henkilöstökuluja 25 000 €. Ulkoisia kuluja kuten ict-palveluiden ostoja, päiväkotien leikki- ja askarteluvälineisiin tai kalusteisiin varattuja määrärahoja on vähennetty merkittävästi. Käyttötalous ei mahdollista digitaalisen laitteiston, kuten työasemien ja ipadit määrän lisäystä tai verkkoyhteyksien parantamista digisuunnitelman mukaisesti.

Henkilöstömenot perustuvat vaadittavaan mitoitukseen sekä ottaen huomioon lain vaatimukset lapsille järjestettävään tukeen. Mitoitus on varmistettava myös henkilöstön poissaolotilanteissa, kun samalla päiväkotien aukiolo pyritään pitämään mahdollisimman laajana. Varhaiskasvatuksen opettajien riittämättömyys hankaloittaa edelleen laissa asetettujen pedagogisten tavoitteiden saavuttamista ja kuormittaa muuta henkilöstöä. Valmistautuminen valtakunnalliseen henkilöstörakenteen muutokseen jatkuu ja vapautuvia tehtäviä muutetaan asteittain varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäviksi, joiden saatavuuden arvellaan olevan parempi kuin opettajien. Varhaiskasvatuksen opettajaopintoihin hakukelpoisuuden tuottavia opintoja tuetaan erikseen sovituin ehdoin samoin kuin varhaiskasvatuksen sosionomin tutkinto-opiskelijoita. Kokonaisuudessaan henkilöstömäärä supistuu 7 henkilöllä verrattuna edelliseen vuoteen.

Varhaiskasvatustulosalueen ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ovat yhteensä n. 581 T€. Toimintatuotot vähenevät edelliseen talousarvioon verrattuna n. 227 t euroa. Tulosalueen ulkoiset ja sisäiset toimintakulut yhteensä ovat 11,7 M€. Säästöä edelliseen talousarvioon on 526 T€. Henkilöstökulut ovat laskeneet 37 T€ verrattuna edelliseen talousarvioon, mutta kuntalisän nostaminen ja kuljetuskustannusten lisääntyminen aiheuttavat talousarvioon n. 280 T€ lisää kuluja. Sisäisten vuokrien, aterioiden ja vuokrien lisäys on yhteensä n. 388 T€. Ulkoisista toimintakuluista varhaiskasvatustulosalue on säästänyt 110 T€ (3,4 %).

Opetuspalvelut

Orimattilan yhteiskoulun uudisrakennus valmistuu toukokuun 24 alkupuolella. Se kalustetaan ja varustetaan tarvittavalla tekniikalla kesän 24 aikana ja otetaan koulun käyttöön lukuvuoden 2024-2025 alussa elokuussa 2024. Uudisrakennuksen kokonaiskustannusarvio on 14,5 M€ ja lisäksi sen kalustamiseen on varattu kaupunginhallituksen aiemmin hyväksymä budjetti 2,1M€. Mikäli suuri osa kalusto- ja tekniikkahankinnoista tehdään investointien sijaan leasing-rahoituksella, sillä on suuri vaikutus koulun käyttötalouteen. Tätä ei ole huomioitu TA24 raamin valmistelussa. Samoin koulun nousevia vuokratuloja ei ole huomioitu/tiedetty riittävästi raamia laadittaessa ja uudet sisäiset vuokrat on toimitettu sivistystoimialle tilakeskuksesta vasta 29.9. Muutosvaikutus raamiin verrattuna on n. 1,4 M€.

Orimattilan yhteiskouluun perustetaan 1.1. 2024 alkaen yksi uusi erityisen tuen pienryhmä vastaamaan uusista sijaishuollon yksiköistä aiheutuvaa kriittistä lisätarvetta (kustannusvaikutus +100 T€). Koulujen ICT laitevuokrat lisääntyvät, kun vuonna 2023 aloitettua käytäntöä hankkia aina 6. luokkalaisilla oppilaille henkilökohtainen tietokone vuosiluokkien 6.-9. ajaksi jatketaan. (kustannusvaikutus n.+20 T€)

Sivistystoimialan talousarvioesitys sisältää esityksen, että Luhtikylän koululle ei varata enää toimintavaroja 1.8.2024 alkaen. Arvioitu säästö tästä vuodelle 2024 on toimintakulujen osalta n. 150 000 € ja jatkossa n. 300T € vuodessa. Lisäksi säästöinä tulevat rakennuksien pois jäävät korjausinvestoinnit. Valtuuston tulee tehdä koulun lakkauttamisesta vielä erillinen päätös alkuvuoden 2024 aikana. Esitys perustuu valtuuston 1.6.2022 hyväksymiin palveluverkkoselvitykseen ja palveluverkon suunnittelua ohjaaviin periaatteisiin. Palveluverkkoselvitystä on jatkettu vuonna 2023 valtuuston toivomilla lisäselvityksillä. Orimattilan perusopetuksen oppilaiden määrä tulee laskemaan merkittävästi kuluvan vuosikymmen aikana vuodesta 2017 merkittävästi vähentyneen syntyvyyden vuoksi.

Samoilla perusteilla esitetään, että suunnitteluvuodesta 2025 eteenpäin ei varata enää toimintakuluja Kuivannon koulun toimintaan. Koulun oppilasmäärä ja muut palveluverkon suunnittelua ohjaavat kriteerit tarkistetaan Kuivannon koulun osalta syyskuussa 2024 ja jos näiden osalta ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia syksyn 2023 tilanteeseen nähden, valtuustolle esitetään koulun lakkautuspäätöksen tekemistä vuoden 2024 aikana. Koulun toiminta päättyisi kesällä 2025.

Vuosien 2025-2030 investointi-/toimintakulujen karsimista tulee jatkaa koko kouluverkkoa tarkastellen (mm. Henna-Järvikunta, Pennala-Virenoja, Jokivarsi-Tönnö, Vuorenmäki).

Orimattilan yhteiskoulun, Erkko-lukion ja Jokivarren koulun yhteistyötä tehostetaan mahdollisilla hallinnollisilla yhdistämisillä 2024 alkaen.

Lisäksi opetuspalveluiden osalta karsitaan toimintakuluja vähentämällä oppimisen tuen suunnitelman mukaisesti Jokivarren koulusta yksi TAO-opetuksen ryhmä lukuvuoden 2023-2024 jälkeen. Säästövaikutus on n. 90 T€ vuonna 24. Valmistavan opetuksen resurssointia pienennetään elokuussa 24 alkaen 50% (säästö n. 61 T€). Yleisopetuksesta vähennetään kaupunkitasoisesti oppilasmäärän pienenemisen perusteella koulunkäyntiohjaajien resurssia (säästö n. 10 T€). Koulujen kansainväliseen Erasmus-vaihtoon liittyviä opettajien sijaispalkkioita ei varata talousarvioon vaan ne hoidetaan ns. OTO-menettelyllä (säästö n. 25 T€). Lisäksi oppimateriaalien ja koulutarvikkeiden määrärahoja leikataan vuoden 2023 tasosta 10% (säästö n. 40 T€).

Opetuspalvelujen tulosalueen ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ovat yhteensä n. 2 M€. Toimintatuotot vähenevät edelliseen talousarvioon verrattuna n. 183 T€ euroa. Tulosalueen ulkoiset ja sisäiset toimintakulut yhteensä ovat 23,5 M€. Lisäystä edelliseen talousarvioon on 1,9 M€. Henkilöstökulut ovat nousseet 678 T€ verrattuna edelliseen talousarvioon. Yhteiskoulun kalustamiseen liittyviin leasing-vuokriin on varattu 183 T€ ja ja kuljetuskustannuksiin 62 T€, nämä lisäävät kuluja yhteensä 245 T€. Sisäisten vuokrien, siivouspalveluiden ja lisäys on yhteensä n.1,4 M€. Tämä johtuu suurelta osalta aiemmin mainitusta Yhteiskoulun ja Erkko-lukion sisäisten vuokrien noususta uuden koulun valmistumisen jälkeen, lisäksi Myllylän koulun sisäissä vuokrissa on ollut virhe. Sisäisissä ateriapalveluissa on säästöä yhteensä 91 T€. Ulkoisista toimintakuluista Opetuspalvelujen tulosalue on säästänyt 329 T€ (7,9 %).

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut valmistautuvat lähivuosina kirjaston ja taidemuseon tilojen uudelleen organisointiin. FCG:ltä tilatun selvityksen mukaan mahdollisia tulevia sijoituspaikkoja kirjastolle ja taidemuseolle on Pappilantiellä, Kehräämöllä tai Kaupungintalon yhteydessä. Lisäksi tutkitaan peruskorjauksen tai uudelleen rakentamisen vaihtoehtoja. Tilat alkavat käydä pieneksi ja ovat käyttöikänsä lopussa, mutta nykyisessä tilanteessa on hyvä harkita rauhassa, mihin suuntaan tilakysymystä viedään.

Vuonna 2024 erilaisilla tapahtumilla edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja Orimattilan elin- ja vetovoimaa sekä tarjotaan mahdollisuuksia kuntalaisten osallisuuteen. Yhteistyöllä kolmannen sektorin, seudullisen ja kaupungin eri palvelualueiden välillä pyritään houkuttelemaan kulttuuritalon palveluille uusia käyttäjiä ja tuomaan esille Orimattilan laadukkaita kirjasto- kulttuuri- ja museopalveluita.

Taidemuseolla jatkaa vuonna 2023 aloittanut museoamanuenssi Wall-Hakala kokoelman ja vaihtuvien näyttelyiden parissa. Taidemuseon markkinointiin voidaan panostaa Kalevi Hakalan perintörahojen turvin. Lisäksi toteutetaan vuodessa neljä vaihtuvaa näyttelyä. Taidemuseota suunnitellaan haettavaksi valtionosuuden piiriin vuonna 2027, jolloin taidemuseolla tulisi olla 2 htv eli museomanuenssi ja museonjohtaja.

Kirjastolle ei palkata lisää henkilökuntaa vuonna 2024, siihen ei ole taloudellisia edellytyksiä. Orimattilan kirjasto- ja kulttuuripalveluista poistetaan 1 henkilötyövuosi ajalle 1.1.2024-31.12.2024, eikä kulttuuripäällikön tilalle palkata sijaista. Lisäksi kotiseutumuseon lakkauttaminen näyttää välttämättömältä. Lisäksi poistetaan yhdistyksille myönnettyistä toiminta-avustuksesta n. 30 %. Kirjaston aineistohankinnoista ja ilmoitusmyynnistä säästetään n. 35 000 euroa.

Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalueen ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ovat yhteensä n. 56 T€. Toimintatuotot vähenevät edelliseen talousarvioon verrattuna n. 22 T€ euroa. Tulosalueen ulkoiset ja sisäiset toimintakulut yhteensä ovat n. 941 T€. Vähennystä edelliseen talousarvioon on n. 70 T€. Henkilöstökulut ovat nousseet 19 T€ verrattuna edelliseen talousarvioon. Sisäiset vuokrat vähenevät 47 T€, johtuen Kotiseutumuseon vuokrasta. Sisäissä siivouspalveluissa on lisäystä 9 T€. Ulkoisista toimintakuluista tulosalue on säästänyt 52 T€ (20,5 %).

Nuorisopalvelut

Sivistyspalvelukeskuksen suuren tilavuokran ja haasteellisen taloustilanteen vuoksi säästötoimena tuleville talousvuosille sivistyspalvelukeskuksen sekä Artjärven nuorisotiloista luovutaan ja toiminta keskitetään Artjärvellä koululle, keskustassa nuorten aikuisten tilan yhteyteen sekä mahdollisesti muihin synergiaetuja lisääviin tiloihin. Nuorisotilatoiminnan (nuokun), liikkuvan nuorisotyön sekä loma-ajan toimintojen kehittämistä jatketaan

edelleen kustannustehokkaasti. Turvallisten, terveellisten, tarkoituksenmukaisten ja taloudellisesti kestävien tilojen osalta keskitetään palveluita ja pyritään toimimaan siellä, missä nuoret ovat.

Nuorten aikuisten (17-25 v) tila avataan Orimattilan keskustaan. Nuorten aikuisten tilan toiminta vakiinnutetaan vuoden 2024 aikana kiinteäksi osaksi nuorisopalveluita. Nuorten aikuisten tilan toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä tavoitteena on luoda yhteisöllisen turvallisen yhdessäolon tila nuorille sekä lisäksi tarjota matalan kynnyksen palveluita nuorille yhteistyössä organisaation muiden toimijoiden, paikallisten yhdistysten ja hyvinvointialueen eri sektoreiden kanssa. Tilan avaamista haastaa taloustilanne, joka vaatii tilan kaluste- ja materiaalihankinnoissa päättämään kompromisseihin. Toiminta-aikoja muodostetaan henkilöstöresurssin mukaisesti.

Nuorisoyhdistysten toiminta-avustuksista leikataan n. 30 % (5 000 €), nuokun tuntiohjaajaresurssista n. 6 000 €. Nuorisotapahtuman (Taiteiden ilta) järjestämiseen varataan 3 000€ (leikkaus nykyiseen 70 %), mikä tarkoittaa, että on pystyttävä löytämään paikallisista yrityksistä sponsorointiapua tapahtuman järjestämiseen nykyisen kaltaisena.

Nuorisopalveluiden toiminnan laatua vahvistetaan seudullisessa yhteistyössä nuorisotyön perussuunnitelman (NUPS) osalta. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi otetaan huomioon kouluterveyskyselyn 2023 tuloksia ja kehitetään muun muassa päihdekasvatustoimintaa. Nuorten osallisuutta lisätään nuorten tila/talotoimikunnan toiminnalla sekä osallistamalla nuoria keskustan uuden tilan kehittämiseen. Kehittämistoimia leikkaukset rajoittavat kohtalaisesti, mutta olisi hyvä myös arvioida toiminnan panos-tuotos suhdetta käytettyyn euromäärään suhteessa saavutettuun yhteiskuntakelpoiseen nuoreen.

Nuorisotoimen tulosalueen ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ovat yhteensä n. 105 T€. Toimintatuotot lisääntyvät edelliseen talousarvioon verrattuna n. 5 T€ euroa. Tulosalueen ulkoiset ja sisäiset toimintakulut yhteensä ovat n. 494 T€. Vähennystä edelliseen talousarvioon on n. 115 T€. Henkilöstökulut ovat laskeneet 16 T€ verrattuna edelliseen talousarvioon. Sisäisen vuokrat vähenevät 60 t€, johtuen Artjärven tilan siirtymisestä sisäisiin vuokriin. Sisäisissä siivouspalveluissa on vähennystä 11 T€. Ulkoisista toimintakuluista tulosalue on säästänyt 27 T€ (29,4 %).

Nuorisopalveluiden operatiivisesta toiminnasta on vastannut 12.9.2022 alkaen määräaikainen (31.1.2024 saakka) nuorisopalvelupäällikkö. Järjestely, jossa nuorisopalveluilla on ensimmäistä kertaa oma esihenkilö, on osoittanut tarpeellisuutensa ja vaikuttavuutensa. Toiminnan kehittäminen vaatii kuitenkin edelleen jatkossa esihenkilön riittävää aikaa ja osaamista. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantaminen on (ehdotus) toimialan keskeisen taktinen tavoite vuosille 2024-2025. Näillä perusteilla esitetään perustettavaksi vakituisen nuorisopalveluiden tulosalueesta vastaavan nuorisopäällikön virka 1.2. 2024 alkaen.

Suunnitteluvuodet 2025 - 2026; keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset kehittämisohjelman mukaisesti

Suunnitteluvuosina sivistystoimialan palvelutuotannossa on keskeistä lasten, nuorten, perheiden ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistäminen tarkoituksenmukaisen palveluverkon ja talouden mahdollistamissa puitteissa.

Orimattilaan perusopetuksen oppilasmäärä laskee vuoteen 2028 mennessä 20%, mutta 1-6 vuosiluokkien osalta jo 30%. Oppilasmäärien merkittävä pientyminen tulee vähentämään varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden tuottamisen tarvetta, ellei syntyvyys ja/tai muuttoliike käänny nopeasti voimakkaaseen kasvuun. 2020-luvun aikana arvioitu lapsimäärien vähentyminen tarkoittaisi opetuspalveluissa nykyisellä keskiluokkakoolla yhteensä 20 luokan vähentymistä.

Useissa toimialan käyttämissä rakennuksissa on tiedostettu olevan toiminnallisia sekä rakennusten kuntoon liittyviä haasteita. Rakennukset ovat eri ikäisiä ja osaa on laajennettu useaan otteeseen. Korjausvelka on osin kohonnut. Rakennusten toiminnallisuus, sijainti ja kunto ei täysin vastaa enää kokonaisuutena tulevaisuuden haasteita. Rakennukset perustuvat useaan pieneen yksikköön, ylläpitokustannuksia lisää rakennusten maantieteellinen sijainti. Rakennusten sijainti ei enää täysin vastaa kaupunkistrategian linjauksia. Jos palveluverkko säilyy ennallaan ja kaikki kiinteistöt remontoitaisiin teknisesti ja toiminnallisesti kestäväälle tasolle, sisäisten vuokrien määrä ja osuus kokonaiskustannuksista kohoaa tasolle mihin kaupungin taloudellinen kantokyky ei riitä.

Palveluverkon tarkastelua ja toimintojen keskittämistä puoltavat myös monet toiminnan laatuun ja kehittämiseen liittyvät näkökulmat. Näitä ovat esimerkiksi riittävien yksikkökohtaisten resurssien lisäksi jatkuvasti lisääntyvä oppimisen tuen ja oppilashuollon tarve sekä osaavan ja pysyvän henkilöstön saatavuus. Mitä hajanaisempi palveluverkko, sitä enemmän esimerkiksi eri yksiköissä työskentelevien ammattilaisten aikaa kuluu matkustamiseen paikasta toiseen. Suuremmissa yksiköissä voidaan paremmin turvata resurssien määrää ja laatu sekä osaamisen kehittyminen jatkuvassa moniammatillisessa yhteistyössä. Palveluverkkoratkaisut mahdollistavat myös hallinnollisten toimintojen tehostamista sekä digitalisaatioon liittyvien infrastruktuuri-, laite- ja tukipalveluiden hankintoja ja

organisointia. Myös koulun aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä lasten monipuolista harrastustoimintaa koulupäivien yhteyteen on mahdollista organisoida paremmin tiiviimmässä palveluverkossa.

Tuloarviot ja määrärahat

SIVISTYSVALIOKUNTA	TP 2022	TA +MUUT. 2023	TA 2024	Ero%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITTUOTOT	1 536 561	1 467 100	1 537 000	4,8
MAKSUTUOTOT	541 314	619 000	379 700	-38,7
TUET JA AVUSTUKSET	693 853	1 131 500	833 000	-26,4
MUUT TOIMINTATUOTOT	15 842	17 500	18 000	2,9
TOIMINTATUOTOT	2 787 570	3 235 100	2 767 700	-14,4
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-19 686 434	-19 918 800	-20 665 230	3,7
PALKAT JA PALKKIOT	-15 922 931	-16 362 460	-16 837 090	2,9
HENKILÖSIVUKULUT	-3 763 503	-3 556 340	-3 828 140	7,6
ELÄKEKULUT	-3 175 119	-2 927 460	-3 175 600	8,5
PALVELUJEN OSTOT	-8 160 850	-8 354 770	-8 717 899	4,3
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-696 731	-836 290	-711 435	-14,9
AVUSTUKSET	-706 138	-735 100	-704 100	-4,2
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 808 422	-5 206 040	-6 613 896	27,0
TOIMINTAKULUT	-34 058 576	-35 051 000	-37 412 560	6,7
TOIMINTAKATE	-31 271 006	-31 815 900	-34 644 860	8,9

40 SIVISTYSVALIOKUNTA 320 VARHAISKASVATUSPALVELUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024	muutos-%
--	---------	---------	---------	----------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)				
Toimintatulot	752	858	581	-32,3 %
Toimintamenot	-10 653	-11 157	-11 683	4,7 %
Toimintakate (Netto)	-9 901	-10 299	-11 102	7,8 %

40 SIVISTYSVALIOKUNTA 410 HALLINTO	TP 2022	TA 2023	TA 2024	muutos-%
---------------------------------------	---------	---------	---------	----------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)				
Toimintatulot	1 896	2 200	2 016	
Toimintamenot	-21 205	-21 634	-23 650	9,3 %
Toimintakate (Netto)	-19 309	-19 435	-21 634	11,3 %

40 SIVISTYSVALIOKUNTA 420 OPETUSPALVELUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024	muutos-%
---	---------	---------	---------	----------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)				
Toimintatulot	1 896	2 200	2 016	-8,3 %
Toimintamenot	-21 205	-21 634	-23 650	9,3 %
Toimintakate (Netto)	-19 309	-19 435	-21 634	11,3 %

40 SIVISTYSVALIOKUNTA 440 AIKUISKOULUTUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024	muutos-%
---	---------	---------	---------	----------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)				
Toimintamenot	-184	-152	-154	1,1 %
Toimintakate (Netto)	-184	-152	-154	1,1 %

40 SIVISTYSVALIOKUNTA 460 KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024	muutos-%
---	---------	---------	---------	----------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)				
Toimintatulot	65	78	56	-27,7 %
Toimintamenot	-1 109	-1 010	-940	-6,9 %
Toimintakate (Netto)	-1 044	-933	-884	-5,2 %

40 SIVISTYSVALIOKUNTA 480 NUORISOTOIMI	TP 2022	TA 2023	TA 2024	muutos-%
---	---------	---------	---------	----------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)				
Toimintatulot	75	100	105	5,0 %
Toimintamenot	-458	-608	-494	-18,8 %
Toimintakate (Netto)	-383	-508	-389	-23,5 %

40 SIVISTYSVALIOKUNTA YHTEENSÄ	TP 2022	TA 2023	TA 2024	muutos-%
-----------------------------------	---------	---------	---------	----------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)				
Toimintatulot	2 788	3 235	2 768	-14,4 %
Toimintamenot	-34 059	-35 051	-37 413	6,7 %
Toimintakate (Netto)	-31 271	-31 816	-34 645	8,9 %

INVESTOINTIOSA

Sivistystoimialan yli 20 000 euroa ylittäviin investointihankkeisiin on esitetty:

Varhaiskasvatukseen 20 000 euroa päiväkotien henkilökunnan kalusteiden hankintaan.

Opetuspalveluihin 30 000 euroa kaluste- ja laitehankintoihin.

Taktiset tavoitteet

Strateginen tavoite	Taktinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso
Elämän ja yrittämisen yhteistyöalusta	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantaminen laaja-alaisella yhteistyöllä	Kansallinen laadunarviointijärjestelmä Valssi, Kouluterveyskysely, Seudullinen nuorisotyön perussuunnitelma(NUPS), Tea-viisari
Älykkäät ja tarvetta vastaavat palvelut	Palveluverkkoratkaisut tukemaan terveyttä, laatua ja taloutta	Kiinteistöjen investointi-/toimintakulujen karsimisessa onnistuminen vuosille 2024-2030, kiinteistöstrategian B-salkun sisältämien kiinteistöjen määrän vähentyminen, sisäilmailmoitusten määrä
Henkilöstö - Orimattilan sydän	Henkilöstön hyvinvointi osaamisen ja pito-/vetovoiman takuuna	Henkilöstökyselyn tulokset 2023-2025. Täydennyskoulutussuunnitelmien laadinta ja toteutus.

Henkilöstömäärät

Henkilöstömäärä	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Hallinto	3,8	3,5	3,8	3,8	3,8
Opetuspalvelut	221	222	218,3	215	212
Kulttuuripalvelut	0,16	0,2	0,2	0,2	0,2
Museopalvelut	1,93	1,3	1,3	2,3	2,3
Kirjastopalvelut	7,56	7,8	7,8	7,8	7,8
Nuorisopalvelut	6,4	7	7	7	7
Varhaiskasvatuspalvelut	149,5	150	143	141	140
Toimiala yht.	390,4	391,8	381,4	377,1	373,1

Suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Lapsia kunnallisten varhaiskasvatustalvelujen ja esiopetuksen piirissä lkm	551	603	450
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	152	160	150
Perusopetuksen kustannukset € / oppilas	10 478	10 996	11 926
Perusopetuksen oppilasmar	1774	1 750	1720
Lukiokoulutuksen kustannukset € / oppilas	10 880	10 017	12 602
Opiskelijamarn keskiarvo	195	200	190
Opetuskiinteistt	10	10	9
Pakirjaston ja kirjastoauton käyntikerrat	60 935	60 000	61000
Kokonaislainaus	197 940	200 000	200 000
Kävijät nuorisopalvelujen tapahtumissa sekä asiakasmart nuorisotiloissa ja nuorten toiminnoissa	7069	5000	5000
Etsivän nuorisotyön asiakasmar	141	150	150
Taidemuseon kvijmar	4078	3 800	5500
Kulttuuripalveluiden järjestämät tapahtumat (uusi)	110	20	1000
Wellamo-opiston orimattilaiset opiskelijat	1 198	1 300	1300
Avoin päiväkoti Kimpan kävijät	3478	500	1000